

Inhoud

Voorwoord 7

Inleiding 11

1 Doelgroep en methodiek 15

- 1.1 Inleiding 15
- 1.2 Onze visie op ADHD en PDD-NOS 15
- 1.3 Specifiek opvoeden 22
- 1.4 Structuur verlenen als middel 25
- 1.5 Jongeren met ADHD en PDD-NOS samen in een groep 28
- 1.6 Comorbiditeit 31
- 1.7 Zie mij, niet mijn stoornis 32
- 1.8 Ervaren in plaats van aanleren 34
- 1.9 Niet kunnen – wel willen, wel kunnen – niet willen 36
- 1.10 Methodiek 37
- 1.11 Visie, aanpak, teamafspraken en voorwaarden 43
- 1.12 Tot slot 47

2 Basisaanpak: orthopedagogisch klimaat creëren 49

- 2.1 Inleiding 49
- 2.2 Het begrip ‘ruimte’ 49
- 2.3 Het begrip ‘basisregels’ 59
- 2.4 Het begrip ‘ritme’ 70
- 2.5 Het begrip ‘materiaal’ 82
- 2.6 Tot slot 93

3 Basisaanpak: situaties orthopedagogisch hanteren 95

- 3.1 Inleiding 95
- 3.2 Het begrip ‘vrijtijdssituaties’ 95
- 3.3 Het begrip ‘spelsituaties’ 108

3.4	Het begrip 'eetsituaties'	116
3.5	Het begrip 'werk-taaksituaties'	124
3.6	Het begrip 'gesprekssituaties'	132
3.7	Het begrip 'lichamelijk-contactsituaties'	146
3.8	Het begrip 'bijzondere situaties'	156
3.9	Tot slot	169
4	Basisaanpak: orthopedagogisch presenteren van een relatie	171
4.1	Inleiding	171
4.2	Het begrip 'jezelf blijven'	171
4.3	Het begrip 'accepteren van de persoon achter het gedrag'	181
4.4	Het begrip 'vriendelijk-zakelijk / persoonlijk'	190
4.5	Het begrip 'zorg'	196
4.6	Het begrip 'het stellen van grenzen'	205
4.7	Het begrip 'helderheid in handelen'	217
4.8	Het begrip 'het volgen en bevestigen van initiatieven'	223
4.9	Tot slot	231
5	Orthopedagogische vragen	233
5.1	Inleiding	233
5.2	Doelgroepgericht denken en handelen	233
5.3	Gemeenschappelijk gericht denken en handelen	242
5.4	Individueel gericht denken en handelen	252
5.5	Methodiekgericht denken en handelen	266
5.6	Tot slot	285
	Nawoord	289
	Literatuur	294
	Over de auteurs	295